

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Рада молодих учених РДГУ

МАТЕРІАЛИ
***XVIII Всеукраїнської науково-
практичної конференції здобувачів вищої
освіти та молодих учених***
**«НАУКА, ОСВІТА, СУСПІЛЬСТВО
ОЧИМА МОЛОДИХ»**

14 травня 2025 року

м. Рівне

ББК 72
УДК 001+37+316.3
Н-34

НАУКА, ОСВІТА, СУСПІЛЬСТВО ОЧИМА МОЛОДИХ: Матеріали XVIII Міжнародної науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих науковців. Рівне: РВВ РДГУ. 2025. 490 с.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

ПАВЕЛКІВ Роман Володимирович – доктор психол. наук, проф. – голова оргкомітету;

ПЕТРЕНКО Оксана Борисівна – доктор пед. наук, проф. – заступник голови оргкомітету;

САЧУК Роман Миколайович – доктор вет. наук, проф. – заступник голови оргкомітету;

ВОЙТОВИЧ Ігор Станіславович – доктор пед. наук, проф.;

ПАВЕЛКІВ Віталій Романович – доктор психол. наук, проф.;

ПАНЧУК Ірина Іванівна – доктор філос. наук, проф.;

ГУДОВСЕК Оксана Анатоліївна – кандидат пед. наук, доц.;

МАКСИМЦЕВ Юрій Романович – кандидат фіз.-мат. наук, доц.;

ГРИЦАЙ Наталія Богданівна – доктор пед. наук, проф.;

МАЗУР Дмитро Володимирович – доктор філос., доц.;

ПОЛІЩУК Ірина Віталіївна – доктор філос.;

ШИРОКИХ Анастасія Олегівна – доктор філос., доц.;

ПОНОМАРЕНКО Вадим Юрійович – заступник декана ППФ;

КРАСИЛЬНИКОВ Андрій Сергійович – голова студентської ради РДГУ, здобувач освітнього ступеня бакалавр ППФ;

ШУЛЬГАЧ Марія Ігорівна – здобувач ступеня PhD;

ТАРАСЮК Дарина – здобувач освітнього ступеня магістр ФІП та МВ;

ШИЛАН Ангеліна – здобувач освітнього ступеня бакалавр ПФ.

Важлива інформація: відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та дотримання норм академічної доброчесності несуть автори публікацій. Оргкомітет конференції залишає за собою право незначного редагування та скорочення поданих для публікації чи опублікування матеріалів.

Рекомендовано до друку Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 6 від 29 травня 2025 р.).

широко використовує телевізійні лекції, а також телеекскурсії в музеї, на виставки, до меморіальних історичних пам'яток [4, с. 193].

Отже, використання сучасних інформаційних технологій навчання у шкільний курс історії відкриває нові можливості для розвитку критичного мислення, аналітичних здібностей та творчого підходу до навчання. При цьому важливо зазначити, що ефективність використання СІТН у навчанні залежить від належної підготовки вчителів та технічної бази освітнього закладу. Вчителі повинні мати відповідні навички для роботи з сучасними технологіями і вміти інтегрувати їх у традиційні методи викладання. Загалом, застосування сучасних інформаційних технологій у викладанні історії не лише робить уроки цікавими та динамічними, а й сприяють розвитку важливих навичок (самостійність, творчість, здатність працювати з великими обсягами інформації).

Список використаних джерел:

1. Богданов І., Сергєєв О. Школа сідає за комп'ютер (практична можливість та дидактична доцільність інформаційних технологій). *Відкритий урок*. 2004. № 1-2. С. 18–20.
2. Кононец Н. Технологія веб-квест у контексті ресурсно-орієнтованого навчання студентів. *Витоки педагогічної майстерності. Серія: Педагогічні науки*. 2012. Вип.10. С. 138–143.
3. Носенко Т. Інформаційні технології навчання: начальний посібник. Київ: Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка, 2011. 184 с.
4. Пометун О., Фрейман Г. Методика навчання історії в школі. Київ: Генеза, 2006. 328 с.

ОСВІТНЬО-НАУКОВЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ ТА ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ

Боярин О., здобувачка вищої освіти 4 курсу першого (бакалаврського) рівня спеціальності 052 Політологія

Невинна Г., кандидат історичних наук, доцент кафедри політології та міжнародних відносин

Рівненський державний гуманітарний університет, м. Рівне, Україна

Основою освітньо-наукового співробітництва між Україною та Великою Британією є низка міжурядових угод, що регулюють та стимулюють взаємодію в освітній та науковій сферах. Ключовим документом є Меморандум про взаєморозуміння між Міністерством освіти і науки України та Департаментом освіти Великої Британії, підписаний у рамках Угоди про стратегічне партнерство між країнами. Цей документ закріплює основні принципи та напрями двосторонньої співпраці в освітній сфері, передбачає обмін досвідом з питань реформування освіти та імплементації міжнародних освітніх стандартів [1]. Важливу роль у розвитку освітньо-наукової співпраці відіграє Британська рада в Україні, яка реалізує різноманітні програми з підтримки вивчення англійської мови, сприяння академічним обмінам та розвитку

наукових зв'язків між двома країнами. Британська рада активно проводить дослідження потреб українських освітян та розробляє програми, спрямовані на підвищення кваліфікації українських викладачів англійської мови [2].

Суттєвим компонентом освітньо-наукового співробітництва є міжуніверситетські партнерства. Наразі існує понад 50 прямих угод між українськими та британськими університетами, що охоплюють широкий спектр форм співпраці: від обміну студентами та викладачами до спільних дослідницьких проєктів та розробки навчальних програм. Серед найбільш активних британських університетів у співпраці з українськими закладами вищої освіти – Університет Кембриджа, Оксфордський університет, Лондонська школа економіки та політичних наук, Единбурзький університет та Університет Глазго.

Академічна мобільність є одним із ключових напрямів освітньо-наукового співробітництва між Україною та Великою Британією. До початку повномасштабного вторгнення щороку сотні українських студентів здобували освіту в британських університетах, як за власні кошти, так і за підтримки різноманітних стипендіальних програм. Серед найбільш популярних програм академічної мобільності слід відзначити програму Chevening, яка фінансується британським урядом і надає можливість талановитим українцям отримати магістерський ступінь у провідних британських університетах [3]. З початком повномасштабної війни в Україні Велика Британія суттєво розширила можливості для навчання та стажування українських студентів і науковців. Британські університети запровадили спеціальні стипендіальні програми для українських біженців, надали можливість безкоштовного навчання або значно знизили плату за навчання для українських студентів, які були змушені покинути Україну через військові дії. Особливої уваги заслуговують програми підтримки українських науковців, які реалізуються в рамках ініціативи Researchers at Risk. Ця ініціатива передбачає надання тимчасових позицій у британських університетах та дослідницьких центрах для українських науковців, які були змушені покинути Україну через війну..

Велика Британія та Україна реалізують низку спільних освітніх проєктів, спрямованих на модернізацію української системи освіти та підвищення її якості. Одним із таких проєктів є «Розвиток лідерського потенціалу університетів України», який фінансується Британською радою та має на меті підвищення управлінської спроможності керівників українських вищих навчальних закладів [4]. Особливо важливою стала співпраця у сфері дистанційної освіти та онлайн-курсів. Британські університети та освітні платформи, такі як FutureLearn, Open University та інші, надали українським студентам і викладачам безкоштовний доступ до своїх освітніх ресурсів та курсів, що дозволило продовжувати навчання навіть в умовах війни. Варто відзначити також проєкти, спрямовані на підтримку вивчення англійської мови в Україні. Британська рада реалізує програму «English for Universities», яка має на меті підвищення рівня викладання та вивчення англійської мови в українських вищих навчальних закладах. Ця програма включає тренінги для викладачів, розробку навчальних матеріалів, а також підтримку створення мовних центрів у українських університетах [2]. Двосторонні освітні програми між Україною та Великою Британією охоплюють широкий спектр галузей та рівнів освіти. Особливо активно розвивається співпраця у сфері вивчення англійської мови, інклюзивної освіти, STEM-дисциплін та методології викладання. Варто відзначити програму «Англійська для університетів», яка

спрямована на підвищення рівня володіння англійською мовою серед українських студентів та викладачів, а також програму «Школи для демократії», що сприяє впровадженню демократичних принципів та цінностей в українських школах.

Наукова співпраця між Україною та Великою Британією охоплює широкий спектр галузей, від природничих і технічних наук до гуманітарних і соціальних. Особливо активно розвивається співробітництво в таких пріоритетних напрямках, як інформаційні технології, кібербезпека, зелена енергетика, біотехнології та медицина [5]. У січні 2024 року відбувся Український форум відкритої науки UOSF2024, який об'єднав наукову спільноту для обговорення перспектив розвитку науки в Україні. В рамках форуму особлива увага була приділена питанням міжнародної наукової співпраці, зокрема з Великою Британією [6]. Важливою програмою для українських науковців є схема «Академічне партнерство» Британської ради, яка підтримує спільні дослідницькі проекти та обмін досвідом між університетами двох країн. Наприклад, у рамках цієї програми реалізуються спільні проекти між Інститутом фізики НАН України та Лондонським університетом, а також між Національним університетом «Києво-Могилянська академія» та Університетом Кембриджа. Участь у програмах Horizon Europe, до яких Велика Британія має доступ як асоційований член, є важливим напрямком співпраці для українських науковців [7]. Співпраця в пріоритетних галузях науки і технологій охоплює широкий спектр напрямків: від аерокосмічної галузі до медицини та біотехнологій. Особливо активно розвивається співпраця в таких галузях, як штучний інтелект, кібербезпека, нанотехнології та відновлювана енергетика. Британські та українські науковці проводять спільні дослідження, організовують наукові конференції та обмінюються досвідом у цих сферах. Зокрема, плідна співпраця розвивається між Інститутом кібербезпеки Університету Оксфорда та Національним технічним університетом України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» у галузі кібербезпеки та захисту інформації.

Діяльність Британської Ради в Україні є важливим елементом культурного обміну між країнами. Британська рада реалізує низку програм, спрямованих на розвиток культурних зв'язків, популяризацію англійської мови та британської культури в Україні. Серед таких програм – «Активні громадяни», «Творча Європа», «Культурні мости» та ін. Особливу увагу Британська рада приділяє підтримці українських культурних ініціатив та розвитку креативних індустрій в Україні. Українські культурні центри у Великій Британії відіграють важливу роль у популяризації української культури та формуванні позитивного іміджу України. Серед таких центрів – Український інститут у Лондоні, Український культурний центр у Манчестері та Український дім у Единбурзі. Ці центри організовують культурні заходи, виставки, концерти та презентації, що знайомлять британську публіку з українською культурою та історією. Спільні мистецькі та культурні проекти охоплюють різні види мистецтва: від образотворчого мистецтва до театру та кіно.

Отже, освітньо-наукове співробітництво між Україною та Великою Британією демонструє високий рівень взаємодії та підтримки, особливо в умовах російської агресії проти України. З початком повномасштабного вторгнення Росії в Україну в 2022 році британська сторона значно розширила свою підтримку українського освітнього та наукового сектору, запровадивши нові програми та ініціативи, спрямовані на підтримку українських студентів, викладачів та науковців. Велика Британія активно долучається

до реформування української системи освіти та науки, надаючи експертну та фінансову підтримку, що сприяє її модернізації та інтеграції в європейський та світовий освітній та науковий простір. Важливою особливістю двосторонньої співпраці є її комплексний характер, що охоплює всі рівні освіти – від шкільної до вищої, а також різноманітні форми наукової кооперації. Спільні наукові дослідження, освітні проекти та культурні ініціативи сприяють розвитку не лише освітньо-наукової сфери, а й зміцненню стратегічного партнерства між Україною та Великою Британією в цілому. В умовах російської агресії освітньо-наукове співробітництво набуло нового значення як важливий інструмент підтримки та розвитку людського потенціалу України, що є критично важливим для майбутньої відбудови та розвитку країни.

Список використаних джерел:

1. МОН та Британська Рада підписали меморандум про співпрацю. URL: <https://surl.lu/hpzgqp>
2. English for Universities. URL: <https://surl.cc/ptowft>
3. Chevening in Ukraine. URL: <https://surl.li/jqdijw>
4. Розвиток лідерського потенціалу університетів України. URL: <https://surl.li/lxarbm>
5. Британська рада в Україні - програми у сфері вищої освіти. URL: <https://surl.li/yulixd>
6. Ukrainian Open Science Forum UOSF2024: uniting the scientific community for the future. URL: <https://surl.li/zhtbt>
7. Ukraine's association agreement to Horizon Europe and Euratom Research and Training Programmes enters into force. URL: <https://surl.cc/kevhqk>

АВАРІЯ НА ЧОРНОБИЛЬСЬКІЙ АТОМНІЙ ЕЛЕКТРОСТАНЦІЇ 26 КВІТНЯ 1986Р.: ПРИЧИНИ, НАСЛІДКИ ТА МАСШТАБИ. (СУЧАСНИЙ ПОГЛЯД)

Вознюк М. А., здобувач вищої освіти

Карпукхіна Т. О., кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України,
Рівненський державний гуманітарний університет, м. Рівне, Україна

Історія виникнення – одного з найважливіших об'єктів атомної енергетики Української Радянської Соціалістичної Республіки, розпочинається з початком правління в Радянському союзі Леоніда Брежнєва, згідно з Резолюцією Ради Міністрів Союзу Радянських Соціалістичних Республік від 29 вересня 1966 року про включення в дію енергетичних потужностей, розмір яких мав становити 11,9 млн кВт. [1, с 23]

Деяку частину з цієї потужності, мали забезпечити атомні електростанції, це приблизно 8 млн кВт, у південній частині Об'єднаної енергетичної системи СРСР був намір будівництва атомної електростанції, вона була потрібна для того, щоб краще забезпечити електроенергією такі райони як: Центральний енергетичний район до складу якого входить, 27 областей Української РСР і Ростовської області з населенням 53 мільйони осіб. [2, с 15]

Під час вибору місця де мала бути побудована Чорнобильська атомна

НАВЧАННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ ШКІЛЬНОГО КУРСУ ІСТОРІЇ

Боярин О., Невинна Г. ОСВІТНЬО-НАУКОВЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ ТА ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ

314

Вознюк М. А., Карпукіна Т. О. АВАРІЯ НА ЧОРНОБИЛЬСЬКІЙ АТОМНІЙ ЕЛЕКТРОСТАНЦІЇ 26 КВІТНЯ 1986Р.: ПРИЧИНИ, НАСЛІДКИ ТА МАСШТАБИ. (СУЧАСНИЙ ПОГЛЯД)

317

Гнип В. Т., Михальчук Р. Ю. СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ УГОРСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ 1956 РОКУ

325

Григорук В. О., Герасимчук Т. Ф. СТІЙКІСТЬ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УМОВАХ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

331

Дацюк І. В., Мартинчук І. І. МОЛОДІЖНІ СПОРТИВНІ РУХИ В ІТАЛІЇ ТА НІМЕЧЧИНІ У 1930-Х РОКАХ

333

Доценко Ю. С., Тітова Л. О. СТИМУЛЮВАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ ШКОЛЯРІВ ЗА ДОПОМОГОЮ РОЗВИВАЛЬНИХ ІГОР

335

Дубінецька В. В., Михальчук Р. Ю. ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ ТА ЗАНЕПАДУ КОЛОНІАЛЬНОЇ СИСТЕМИ

337

Євтух Ю. І., Михальчук Р. Ю. ПІЗНАВАЛЬНІ МОЖЛИВОСТІ ШКОЛЯРІВ У МЕТОДИЦІ НАВЧАННЯ ІСТОРІЇ

340

Захаревич А. П., Михальчук Р. Ю. СЕЛО ВОВЧАК – ВАЖЛИВИЙ ЦЕНТР УПА-«ПІВНІЧ»

342

Льчук О. П., Токар І. В. ХАРАКТЕРНА ОСОБЛИВОСТІ ОРНАМЕНТУ ТРАДИЦІЙНОГО РЕМІЗНОГО ТКАЦТВА ЗАХІДНОГО ПОЛІССЯ

345

Кучер М. В., Карпукіна Т. О. ОСНОВНІ ЕТАПИ СТАНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО ПРАВОСЛОВ'Я

348

Латко А. С., Михальчук Р. Ю. СУТНІСТЬ ДЕГУМАНІЗАЦІЇ ТА ДЕПЕРСОНІФІКАЦІЇ ЖЕРТВ ГОЛОКОСТУ

353

Лесковець Д. В., Ворон О. П. ЕВОЛЮЦІЯ ТЕОРІЇ СПРАВЕДЛИВОЇ ВІЙНИ

357

Лівар В. В., Михальчук Р. Ю. ВНУТРІШНЯ ПОЛІТИКА ЄЛИЗАВЕТИ І ТА ІЇ ВПЛИВ НА СТАБІЛІЗАЦІЮ ДЕРЖАВИ

360

Мельник В. В., Логвинчук І. А., Карпукіна Т. О. КАРПАТСЬКА УКРАЇНА 1938-1939: ЧОМУ ДЕРЖАВА НЕ СТАЛА РЕАЛЬНІСТЮ?

362

Мережа Д. А., Михальчук Р. Ю. ПРОБЛЕМАТИКА ДОСЛІДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКИХ ВІДНОСИН НА ПРИКЛАДІ ПІДКАМІНСЬКОЇ ТРАГЕДІЇ

369

Мережа Д. А., Бондар І. В. МІКРОІСТОРІЯ ЯК ЗАСІБ ВИВЧЕННЯ ШКІЛЬНОГО КРАЄЗНАВСТВА (НА ПРИКЛАДІ ДОСЛІДЖЕННЯ СПОРУДИ БРОДІВСЬКОГО ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕДЖУ)

372

Миронюк А. В., Шеретюк В. М. ЧИ ІСНУВАЛИ СУЛТАНШІ УКРАЇНСЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ, ОКРІМ РОКСОЛАНИ?

374

Муляр О. Ю., Герасимчук Т. Ф. ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ГІБРИДНИХ РЕЖИМІВ

378

Наріян І. А., Михальчук Р. Ю. ГЕНОЦИДИ ХХ СТ. ТА ЇХ НИЩІВНИЙ ВПЛИВ НА РОЗВИТОК ЛЮДСТВА

379

Науменко О. О., Карпукіна Т. О. ПРОТИРІЧЧЯ У ПИТАННЯХ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ МІЖ ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ, ПІВНІЧНОАТЛАНТИЧНИМ АЛЬЯНСОМ ТА ОРГАНІЗАЦІЄЮ З БЕЗПЕКИ СПІВРОБІТНИЦТВА В ЄВРОПІ

382

Олексійчук І. М., Валух Л. І. ОСНОВНІ ЗАСОБИ ТА КАНАЛИ ПОЛІТИЧНОЇ РЕКЛАМИ ПІД ЧАС ПРЕЗИДЕНТСЬКИХ ВИБОРІВ 2019 РОКУ В УКРАЇНІ

389

Пашко М. П., Михальчук Р. Ю. ТОПОНІМІКА СЕЛА ХИНОЧІ В РОЗПОВІДЯХ СТАРОЖИЛІВ

392